

Lääkekehityskeskukseen keihäänkärkenä innovaatioiden kaupallistaminen

TEKSTI: Tarja Västilä

Uuden lääkekehityskeskuksen toiminta alkaa vähitellen käynnistyä. Lääketutkimuksille halutaan saada kaupallista potkua.

Kansallinen lääkekehityskeskus Oy sai lopullisen silauksen, kun perustamis-sopimus allekirjoitettiin helmikuussa 2022. Lisäksi hallitus päätti budjettiriihessään myöntää yhtiölle 20 miljoonaa euroa.

– Summa on alkuvaiheessa riittävä. Ensimmäisenä askeleena on täydentää hallitusta henkilöillä, joilla on asiaan-kuuluvaa relevanttia osaamista ja riittävä verkosto. Toisena tehtävänä on hakea yhtiölle toimitusjohtaja, toteaa hallituksen puheenjohtaja, kauppaneuvos **JYRKI LILJEROOS**.

Keskus on oikea askel lääketutkimuk-sen vauhdittamiselle: sen tarkoitus on edistää kilpailukykyistä lääkekehitystä.

Asiantuntijaorganisaatio täydentyy

Syksyn aikana keskuksen omistajaohjaus siirtyi sosiaali- ja terveysministeriöltä työ- ja elinkeinoministeriölle. Toive on,


että jatkossa ministeriöt tekevät myös yhteistyötä.

– STM:ssä on lääkealan substanssi-osaamista, TEM:ssä puolestaan liiketoi-mintaosaamista, ja sen hallinnonalaan kuuluu myös Teknologian tutkimuskeskus VTT, mistä on varmasti hyötyä. Uskon, että sekä TEM:ssä että keskuksen tule-vassa hallituksessa on näkemystä siitä, miltä maailma näyttää viidenkin vuoden kuluttua.

Liljeroosin mukaan eri tutkimusryh-mistä ja yliopistoista aletaan siivilöidä hankkeita, jotka tarvitsevat tukea liiketoi-mintaosaamiseen ja kaupallistamiseen. Ilmoittautuneita on jo nyt, joten tarve on

JYRKI LILJEROOS
Puheenjohtaja,
Kansallinen
lääkekehityskeskus Oy





ilmeinen. Lääkekehityskeskus on ennen kaikkea asiantuntijaorganisaatio, infra ja laitteet löytyvät yliopistoista.

Yhteistyöverkosto tuo osaamista

Keskus tekee yhteistyötä niin yliopistojen ja tutkimuslaitosten kuin rahoittajienkin kanssa. Muun muassa yliopistojen yhteydessä syntyvistä startupeista voisi löytyä potentiaalisia hankkeita, joihin saataisiin myös yritys yhteistyötä. Lisäksi pyritään yliopistojen väliseen yhteistyöhön.

Yhteistyötä viritellään myös muun muassa perustettavan genomikeskuksen ja olemassa olevien osaamiskeskusten välillä.

– Suomessa on asiantuntemusta ja elinvoimaisia innovaatioita, jotka tarvitsevat vain voimaa ja vaikuttavuutta taakseen. Sekä tutkimuksellisesti että kaupallisesti on mahdollista kehittää tuotteita, joista potilaat hyötyvät. Keihäänkärkenä on nimenomaan kaupallistaminen.

Lääkeyritykset tulevat mukaan, kun hankkeita aletaan kaupallistaa. Suomalaista tutkimusta ja tuotekehitystä on tarkoitus esitellä myös kansainvälisesti.

Daavid pärjää Goljatilille

Suomi on pieni maa, jolla on rajalliset resurssit. Liljeroos vertaa tutkimusympäristöämme Daavidiin, joka sinnittelee Goljatin maailmassa.

– Osaamista on, pitää vain löytää keinot saada asioita eteenpäin. Kokoamme asiantuntemuksen, jonka lisäksi tarvitaan innovaatioita ja hyviä näyttöjä sekä harjaantumista kansainvälistymiseen, jotta päästään globaaleille areenoille.

Lääkekehityksen kaari on pitkä, jo prekliiniset kokeet ottavat oman aikansa. On mietittävä tarkkaan, missä vaiheessa ja miten kaupallistaminen toteutetaan. Lääkkeen elinkaaren ymmärtäminen on olennaista.

– Juoksemme maratonia, emme sadan metrin pyrähdyksiä, määrittelee Liljeroos.

Lääkekehitykselle on kuitenkin iso tarve. Liljeroosin mukaan pieni osa sairauksiin liittyvistä lääkkeistä on vielä kehittämättä, etenkin harvinaissairauksien kohdalla. Innovaatioita siis tarvitaan.

Turussa toimitaan valtakunnallisesti

Keskus on perustettu Turkuun, koska sieltä löytyy koostetusti Suomen eniten lääkekehitysoosaamista ja -tutkimusta. Turussa on muun muassa Orionin ja Bayerin tutkimusyksiköt sekä merkittäviä startupeja. Lisäksi yliopistolla on lääkekehitystä tukevia yksiköitä, ja myös Turun kaupunki on sitoutunut toimintaan.

– Keskusten toiminta on kuitenkin valtakunnallista. Biocityyn olemme saaneet kyltin, toimistoon pulpetin ja tuolin, mutta työtä tehdään lähinnä virtuaalisesti.